

HEGESZTÉSI HIDEGREPEDÉSEK

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Mechanikai Technológia és Anyagszerkezetani Tanszék

Dr. Palotás Béla

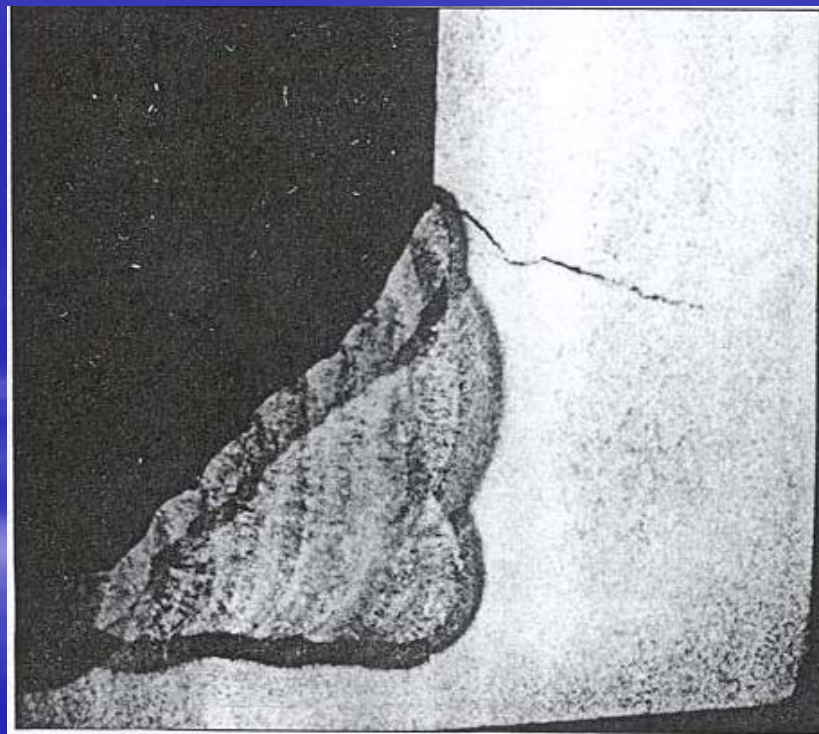
Repedések hegesztésnél

- **REPEDÉSEK**
- Hidegrepedés
- Kristályosodási repedés
- Teraszos repedés (Réteges tépődés)
- Hőkezelési repedés (Újrahevítési repedés)

Repedések a hegesztett kötésekben nem engedhetők meg, mert ridegtörés kiindulásai lehetnek.

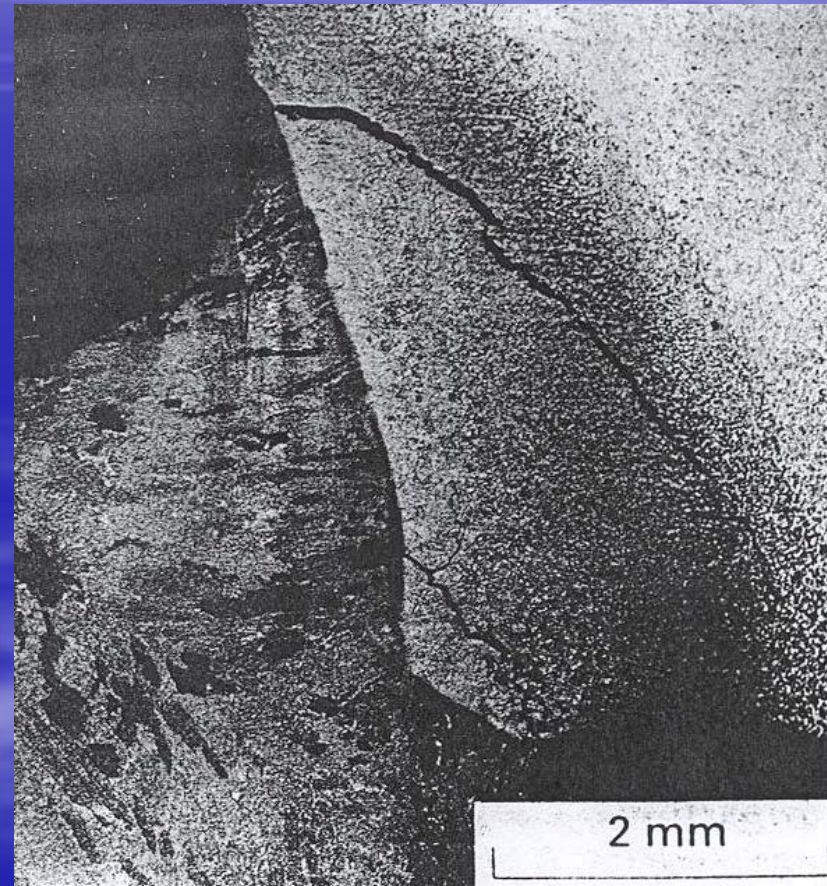
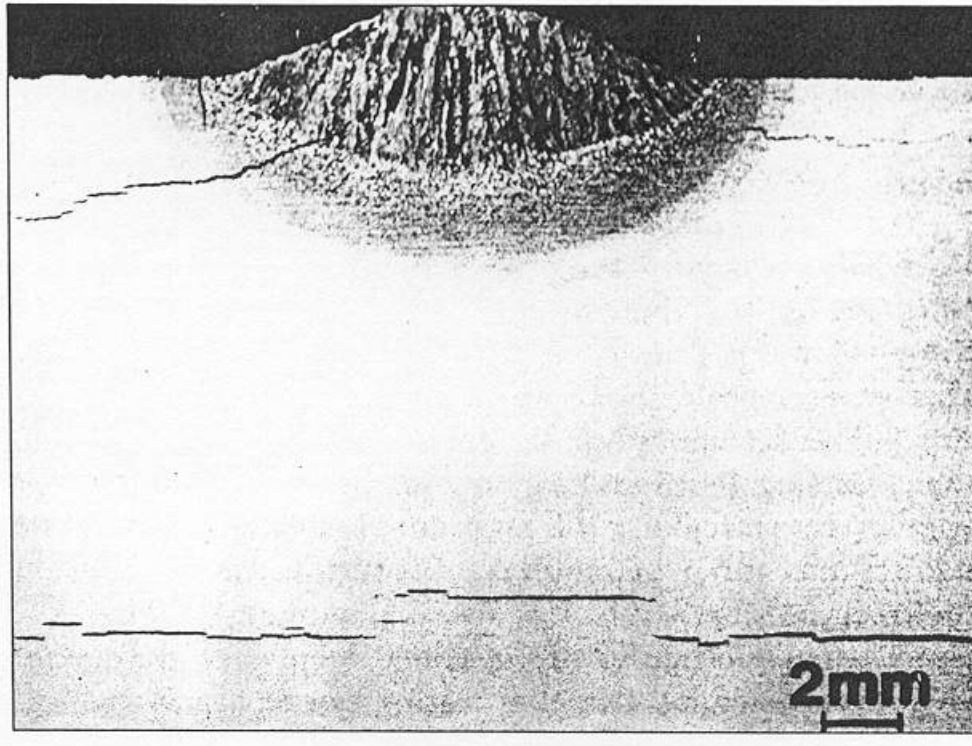
HIDEGREPEDÉS

- A hőhatás övezetben, a hegesztés után általában 200 °C alatt lejátszódó repedésképződés. Általában a szerkezet tönkremenetelét okozza.

A hidegrepedés megjelenése

A hidegrepedés oka

- **HIDROGÉN A VARRATFÉMBEN**

Pelyhesedést okoz, ami szubmikroszkópikus repedések keletkezését hozza létre a varratban.

- **NAGY FESZÜLTSÉGEK**

A feszültségek hatására a szubmikroszkópikus repedések terjednek, mikroszkopikus méretek után, ha a hőhatás-övezetben nem áll meg a repedés, makroszkopikus méretű, hidegrepedés jöhet létre.

- **KIS ALAKVÁLTOZÓ KÉPESSÉGŰ SZÖVETSZERKEZET A HŐHATÁS-ÖVEZETBEN**

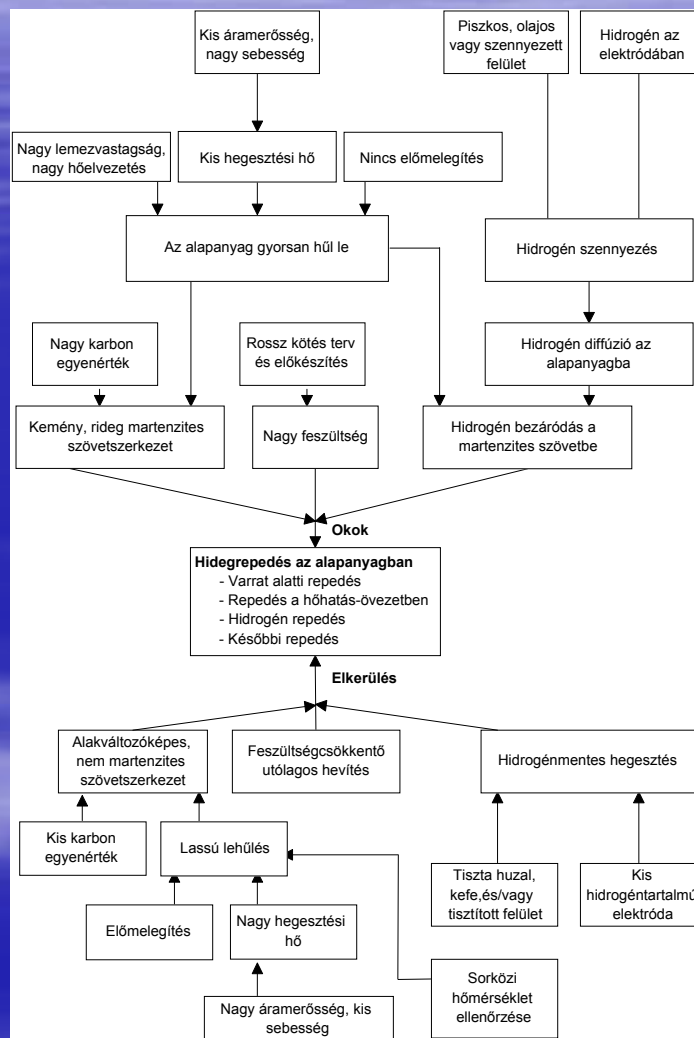
A kis alakváltozó képességű szövetszerkezet nem képes a repedések megállítására.

A hidegrepedés elkerülése

- **KIS HIDROGÉN TARTALOM A VARRATBAN**
Kis hidrogén tartalmú hegesztőanyag(ok) alkalmazása,
Tiszta, rozsa, revementes felület,
Olajtól, zsírtól, szennyeződésektől mentes felület.
- **FESZÜLTSEGEK CSÖKKENTÉSE**
Kis merevségű szerkezet tervezése
Feszültség csökkentő hőkezelés alkalmazása
- **A HŐHATÁS-ÖVEZETBEN KIALAKULÓ SZÖVETSZERKEZET SZABÁLYOZÁSA**
Előmelegítés
Nagy hőbevitel
Sorközi hőmérséklet szabályozása

A hidegrepedés okai és elkerülése

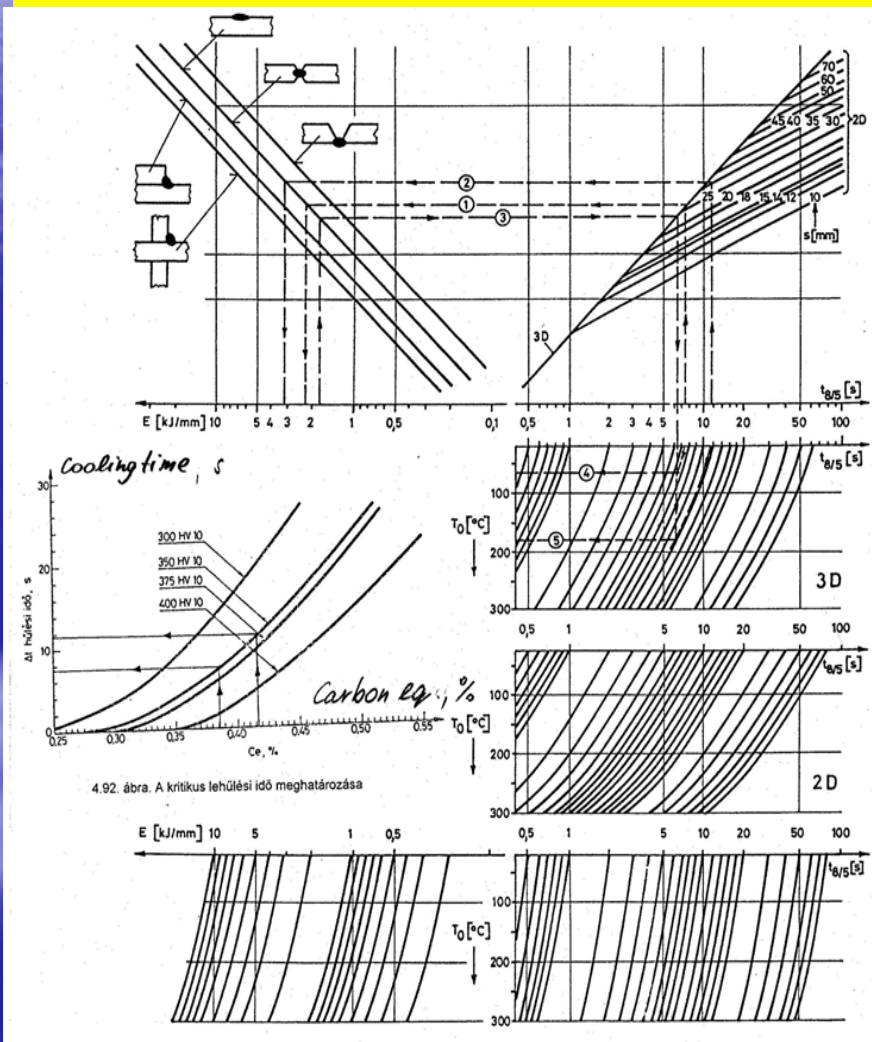

Megengedett keménység

$HV_{\text{meg.}}$	[H] ml/100g	Eljárás	Alapanyag
300	≥ 5	BKI, R, C	Heg. hető acélok
350	< 5	BKI, B, AWI, MAG, FIH	Heg. hető acélok
375	< 5	"	Mo, Cr, V ötvözés
400	< 5	"	B ötvözés

Hidegrepedés mentes munkarend

Karbon-egyenérték:

$$C_{e_{IIW}} = C + \frac{Mn}{6} + \frac{Cr + Mo + V}{5} + \frac{Ni + Cu}{15}$$

A karbon egyenértékből a HV alapján a $\Delta t_{8/5}$ –t kapjuk. A lemezvastagság alapján a kötéstípus vonalára átvetítve kapjuk a szükséges hőbevitelt.

Példa a szükséges hőbevitel meghatározására

C = 0,12 %   Cr = 0,3 %   V = 0,02 %   Ni = 0,3 %
Mn = 1,0 %

- Mo = 0,1 %   s = 20 mm   Bázikus elektróda
X varrat gyökhegesztés
- $q/v = ?$
- Jó eredmény: $q/v = 1,7 \text{ KJ/mm}$
- Ha az alkalmazható hőbevitel csak 1 KJ/mm, mekkora előmelegítés szükség?
- $T_0 = ?$
- Jó eredmény: $T_0 = 220 \text{ }^\circ\text{C}$

További használható módszer

